

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 10C/486/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115229652
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 07. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Drimák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2016:8115229652.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Michalom Drimákom, PhD. v právnej veci žalobcu: Ferratum Bank Ltd., so sídlom Tagliaferro Business Centre, level 6, 14 High Street, Silema SLM 1551, Maltská republika, reg č.: C 56251, právne zastúpeného slc partners s.r.o. advokátska kancelária, so sídlom Hviezdoslavovo nám. 16, 811 02 Bratislava, IČO: 47 246 634, proti žalovanému: G. X., O.. XX.XX.XXXX, V. K. XXX/XX, XXX XX Š. U., o zaplatenie 356 Eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 200,- eur s úrokom z omeškania vo výške 5,5 % ročne z dlžnej sumy od 19.10.2013 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá. Žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou podanou na tunajšom súde dňa 10.12.2015 žiadal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 356,- Eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5,5% ročne zo sumy 356,- Eur od 19.10.2013 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku 21 Eur a trov právneho zastúpenia vo výške 124,98 Eur.

2. Žalobu odôvodnil tým, že ako pobočka zahraničnej banky poskytujúca rýchle pôžičky na základe online žiadosti o pôžičku a odsúhlasenia zmluvných dokumentov zo strany žalovaného, t.j. zmluvy o pôžičke zo dňa 18.9.2013 poskytol žalovanému pôžičku vo výške 200,- Eur, za ktorú sa žalovaný zaviazal zaplatiť úhradu za správu pôžičky vo výške 76,- Eur za každý konzultačný úkon sumu 20,- Eur (tie boli uskutočnené 4), a teda celková dlžná suma pôžičky predstavovala 356,- Eur, pričom pôžička bola splatná jednorazovo do 30 dní od vyplatenia žalovanému, t.j. do 18.10.2013. Žalovaný dlžnú sumu ani na výzvu žalobcu nezaplatil. Žalobca si uplatňuje aj nárok na úroky z omeškania vo výške 5,5% ročne z dlžnej sumy od 19.10.2013 a trovy konania.

3. Žalovaný sa k podanej žalobe nevyjadril. Žaloba mu bola doručená s výzvou na vyjadrenie sa k nej dňa 13.1.2016.

4. Podľa § 177 ods. 2 psím. a) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) pojednávanie nie je potrebné nariadovať, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 2 000 eur.

5. Podľa § 297 písm. b) CSP súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

6. Podľa § 219 ods. 1, 3 CSP rozsudok súd vyhlasuje vždy verejne a v mene Slovenskej republiky. Pritom uvedie výrok rozsudku spolu s odôvodnením a poučením o odvolaní a o možnosti exekúcie. Vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.

7. Keďže v tomto prípade bolo predmetom konania zaplatenie sumy 356,- Eur, jedná sa o drobný spor a na strane žalovaného je spotrebiteľ (§ 297 písm. b) CSP), súd na prejednanie veci nenariadil pojednávanie a v zmysle § 219 ods. 3 CSP rozsudok verejne vyhlásil dňa 14.7.2016 o 8.45 hod.. Účastníci sa na verejné vyhlásenie rozsudku nedostavili.

8. Súd sa vo veci oboznámil so spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav veci: Dňa 18.9.2013 uzatvoril žalobca ako veriteľ a žalovaný ako dlžník zmluvu o pôžičke to na základe online žiadosti žalovaného. Na základe tejto zmluvy poskytol žalovanej pôžičku vo výške 200,- Eur a to prevodom na účet žalovaného. Žalovaný sa zaviazal predmetnú pôžičku splatiť do 30 dní (do 18.10.2013). Žalovaná žalobcovi dlžnú sumu v lehote splatnosti nevrátil (toto tvrdenie aj napriek riadne doručenej žalobe s výzvou na vyjadrenie nespochybnil).

9. Zistený skutkový stav súd právne posúdil: Podľa § 3 ods. 1 písm. l) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretiu zmluvy spotrebiteľským úverom nie je úver, ktorý sa musí splatiť v lehote nepresahujúcej tri mesiace.

Podľa § 2 písm. a) zákona č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku a o zmene a doplnení niektorých zákonov na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou na diaľku zmluva medzi dodávateľom a spotrebiteľom o poskytnutí finančnej služby výlučne prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie.

Podľa § 2 písm. c) zákona č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku a o zmene a doplnení niektorých zákonov na účely tohto zákona sa rozumie dodávateľom osoba, ktorá je v rámci svojho podnikania zmluvným poskytovateľom finančných služieb prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie na základe zmluvy na diaľku.

Podľa § 2 písm. d) zákona č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku a o zmene a doplnení niektorých zákonov na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej sa výlučne na osobnú spotrebu poskytujú finančné služby na základe zmluvy na diaľku a ktorá pri jej uzavieraní a plnení nekoná v rámci svojho zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku a o zmene a doplnení niektorých zákonov dodávateľ je povinný oznámiť spotrebiteľovi informácie podľa odseku 1 zreteľným a zrozumiteľným spôsobom vhodným pre použitý prostriedok diaľkovej komunikácie v súlade so zásadami dobrých mravov a v súlade so zásadami poctivého obchodného styku tak, aby bol zrejmý obchodný účel týchto informácií; informácie musia byť aktuálne, úplné a pravdivé.

Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku a o zmene a doplnení niektorých zákonov spotrebiteľ je oprávnený odstúpiť od zmluvy na diaľku bez zaplatenia zmluvnej pokuty a bez uvedenia dôvodu v lehote 14 kalendárnych dní

a) od uzavretia zmluvy na diaľku alebo

b) od doručenia informácií podľa § 4 ods. 7, ak zmluva na diaľku bola uzavretá na žiadosť spotrebiteľa prostredníctvom prostriedku diaľkovej komunikácie, ktorý neumožňuje poskytnutie informácií podľa § 4 ods. 1 a 5 v listinnej podobe alebo v podobe zápisu na inom trvanlivom médiu.

Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku a o zmene a doplnení niektorých zákonov lehota na odstúpenie od zmluvy na diaľku podľa odseku 1 alebo 2 sa považuje za dodržanú, ak oznámenie o odstúpení od zmluvy na diaľku bolo odoslané dodávateľovi na adresu oznámenú podľa § 4 ods. 1 písm. c) štvrtého bodu najneskôr v posledný deň tejto lehoty v

listinnej podobe alebo v podobe zápisu na inom trvanlivom médiu, ktorý je k dispozícii a je dostupný dodávateľovi.

Podľa § 12 zákona č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku povinnosťami dodávateľov a spotrebiteľov podľa tohto zákona nie sú dotknuté povinnosti dodávateľov a spotrebiteľov podľa osobitných predpisov.

Podľa § 13 ods. 3 zákona č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku ak tento zákon neustanovuje inak, na zmluvy na diaľku a na právne vzťahy, ktoré z nich vzniknú, sa vzťahujú osobitné predpisy (napr. Občiansky zákonník).

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom čase uzavretia zmluvy) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 2 ods. 7 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách zahraničná banka je úverová inštitúcia podľa osobitného predpisu, ktorá je právnickou osobou so sídlom mimo územia Slovenskej republiky, ktorá vykonáva bankové činnosti a ktorá má oprávnenie na výkon týchto činností udelené v štáte, v ktorom má sídlo.

Podľa § 37 ods. 21 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (24.10.2013) banke, zahraničnej banke a pobočke zahraničnej banky sa zakazuje požadovať od spotrebiteľa úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za vedenie, evidenciu alebo správu úveru alebo účtu alebo zrušenie účtu, na ktorom je vedený úver a ktorého zriadenie alebo vedenie je podmienkou úverového vzťahu; to neplatí, ak ide o účet podľa § 708 až 715 Obchodného zákonníka, osobitného zákona alebo osobitnú službu, ktorá nie je podmienkou úverového vzťahu a ktorej podmienkou poskytnutia je písomný súhlas spotrebiteľa.

10. Žalobca je obchodnou spoločnosťou - zahraničnou bankou poskytujúcou pôžičky. Žalovaný je fyzická osoba - nepodnikateľ. Predmetná zmluva je preto v zmysle § 52 ods. 1, 3 a 4 Občianskeho zákonníka ako aj § 2 písm. c/ a d/ zákona č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku a o zmene a doplnení niektorých zákonov zmluvou spotrebiteľskou. Súd v zmysle záverov rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci Océano Grupo Editorial SA (spojené prípady C-240/98 až C-244/98) z úradnej moci (ex officio) preskúmal opodstatnenosť uplatneného nároku z hľadiska jeho súladu s ustanoveniami právnych predpisov o ochrane spotrebiteľa a dospel k záveru, že nárok je dôvodný len čiastočne.

11. Pre spotrebiteľské zmluvy je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ spravidla nemá možnosť tieto podmienky reálne ovplyvniť (ide spravidla o tzv. "formulárové zmluvy"). Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok spotrebiteľských zmlúv a výslovne stanovuje, že také ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné (cit. ust. § 53 ods. 5 OZ). Vychádza sa totiž z toho, že predovšetkým spotrebiteľ uzatvára zmluvu s dodávateľom v dobrej viere, že dodávateľ vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že medzi dodávateľom a spotrebiteľom je nerovný vzťah z hľadiska skúseností a vedomostí, pričom dodávateľ je v porovnaní so spotrebiteľom vo výhode.

12. Žalobca si voči žalovanému okrem istiny a konzultačných poplatkov uplatňuje aj nárok na zaplatenie poplatku za správu pôžičky vo výške 76,- Eur. Navrhovateľ sa domáha poplatku stanoveného jednostranne v Štandardných podmienkach, ktoré sa týkajú zákazníkov na Slovensku, kde pri pôžičke 200 eur je poplatok 76 eur pri lehote splatnosti 30 dní, čo predstavuje ročne 456 %. Tu je nutné uviesť, že v čase uzavretia zmluvy zákon o bankách (§ 37 ods. 21) výslovne zakazoval (aj žalobcovi ako zahraničnej banke) požadovať od spotrebiteľa (žalovaného) úhradu poplatkov za vedenie, evidenciu alebo správu úveru alebo účtu. Na tom nič nemení to, že zmluva, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej finančné prostriedky bola označená ako zmluva o pôžičke a nie ako zmluva o úvere. Súd v tomto smere poukazuje aj na rozhodnutie Spolkového súdneho dvora v Nemecku (Bundesgerichtshof) č. k. AZ XI ZR 388/10 z 7.6.2011, ktorý rozhodol, že zmluvné podmienky vo všeobecných obchodných podmienkach banky, ktoré požadujú od spotrebiteľa úhradu poplatku za vedenie úverového účtu, podliehajú súdnej kontrole a sú podmienkami neprijateľnými. Vedenie úverového účtu nepredstavuje podľa Spolkového súdneho dvora samostatnú odplacnú službu banky klientovi, práve naopak slúži výhradne záujmom banky. Spotrebiteľ, ktorý si pravidelne plní svoju povinnosť splácať úver, nie je na vedenie osobitného účtu bankou, s cieľom mať o splácaní úveru prehľad, odkázaný. Vychádzajúc z bodov 5.2 a 5.4 Štandardných podmienok malo ísť o poplatok pevne stanovený, pričom jeho výška sa odvíjala od výšky pôžičky a jej splatnosti (určené v tabuľkách). Takto stanovený poplatok podľa názoru súdu nemá plniť funkciu úhrady výdavkov žalobcu (ako banky) v súvislosti so správou pôžičky, ale skôr sa javí ako odplata za jej poskytnutie. Súd totiž nevidí dôvod, pre ktorý by mal mať žalobca vyššie výdavky na správu pôžičiek poskytovaných vo vyššej sume ako v sume nižšej a to pri rovnakej splatnosti. Ako vyplýva z ustanovenia § 657 a 658 ods. 1 OZ pôžička je buď bezodplatná alebo odplacná, avšak odplata je možná len vo forme úrokov (§ 658 ods. 1 OZ). Účastníci si nedohodli úroky a inú formu odplaty zákon neumožňuje. Dohoda o poplatku za správu pôžičky je preto absolútne neplatná pre rozpor so zákonom v zmysle § 39 OZ. Z absolútne neplatného právneho úkonu nemôžu dotknutému účastníkovi právneho úkonu vzniknúť žiadne práva či povinnosti, keďže takýto úkon je neplatný od začiatku (ex tunc). V zmysle § 41 OZ sa uvedený dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu a to spomínaný poplatok a preto neplatnou je len táto časť právneho úkonu, keďže z jeho obsahu vyplýva, že túto časť možno oddeliť od ostatného obsahu zmluvy (cit. rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 11C/264/2014 zo dňa 05.11.2014).

13. Žalobca si taktiež uplatnil voči žalovanému nárok na zaplatenie konzultačných poplatkov vo výške 80,- Eur (4 x 20,- Eur), ktorý odôvodnil s poukazom na bod 5.5 Štandardných podmienok. Podľa jeho vyúčtovania malo ísť o 4 poplatky za upomienky (4 x 20,- Eur). Pokiaľ ide o poplatky za upomienky, tak žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal vykonanie takýchto úkonov (zaslanie upomienok). Navyše výšku náhrady za upomienky súd považuje za neprimeranú, pretože nezodpovedá výdavkom na vyhotovenie a zaslanie upomienky. Uvedené zmluvné ustanovenie (bod 5.5 Štandardných podmienok) oprávňuje žalobcu na vykonanie "konzultačných úkonov" aj bez podnetu zákazníka (spotrebiteľa) v prípade jeho omeškania a to v rozsahu minimálne 3 listov, 3 SMS a minimálne 8 konzultačných telefonických hovorov za každé obdobie 3 týždňov omeškania. Takéto úkony vykonávané jednostranne zo strany žalobcu bez podnetu žalovaného súd hodnotí ako umelé a neprimerané navyšovanie sankcií za omeškanie dlžníka (spotrebiteľa), ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, preto tento nárok nemohol priznať pre jeho rozpor s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 OZ). V prípade omeškania dlžníka s plnením peňažného záväzku má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ktorých výška je určená vykonávacím predpisom (§ 517 ods. 2 OZ), čo nie je možné obchádzať poplatkami zakotvenými do formulárových zmlúv dodávateľom (veriteľom).

14. Žalobca podľa názoru súdu preukázal platné uzavretie zmluvy o pôžičke a naplnenie všetkých podstatných náležitostí predmetnej zmluvy t.j. reálne poskytnutie peňažných prostriedkov žalovanému ako dlžníkovi, dočasnosť zmluvného vzťahu ako aj povinnosť žalovaného vrátiť peňažné prostriedky. Keďže žalobca preukázal splnenie svojho zmluvného záväzku zo zmluvy o pôžičke a reálne poskytol žalovanej peňažné prostriedky vo výške 200,- Eur ako to vyplýva aj z potvrdenky transakcie z výpisu z účtu (č. l. 9), pričom žalovanému vznikla povinnosť žalobcovi vrátiť požičanú sumu do 18.10.2013 (do 30 dní) a žalovaný túto svoju povinnosť ani čiastočne nesplnil, bolo právne dôvodné žalobe o zaplatenie istiny t.j. sumy 200,- Eur vyhovieť. Nároky na zaplatenie poplatku za správu pôžičky (76,- Eur) a konzultačných poplatkov (80,- Eur) sú na základe vyššie uvedeného nedôvodné, a preto súd v tejto prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

15. Žalovaný sa dostal do omeškania nasledujúcim dňom po splatnosti pôžičky (od 19.10.2013). Ku dňu 19.10.2013 bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky vo výške 0,5 %, a preto súd žalobcovi priznáva úrok z omeškania vo výške 5,5 % (0,5% + 5%) zo sumy 200,- Eur od 19.10.2013 do zaplatenia.

16. O trovách konania súd podľa § 255 ods. 2 CSP rozhodol tak, že žiadna zo strán sporu nemá na náhradu trov konania právo, nakoľko žalobca bol vo vzťahu k žalovanej sume len čiastočne úspešný a žalovanému trovy konania nevznikli, preto súd rozhodol, že žiadna zo strán sporu nemá na náhradu trov konania právo.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom po nadobudnutí jeho vykonateľnosti dobrovoľne splnená, je možné podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.